

Raine Katajamäki
raine.katajamaki@enkoping.se

Mottagare

1. Kennet Julin, koncerncontroller,
Västerås stad

2. VafabMiljö

Förslag till uppdaterad förbundsordning - Vafabmiljö

Beslut

Under förutsättning att förslaget till uppdaterad förbundsordning för kommunalförbundet Vafabmiljö skickas till medlemskommunerna på en formell remiss framför Enköpings kommun följande synpunkter till liggande arbetsdokument:

Synpunkter gällande § 3 Ändamål m.m.

- 1) Det centrala ändringsförslaget handlar om 3 § i förbundsordningen som har bestämmelser om förbundets ändamål samt ansvarsfördelningen mellan medlemskommun och förbundet. Här föreslås att förbundet inte ska ansvara för insamlingen av sådant avfall som uppstår till följd av kommunens skyldigheter enligt gaturenhållningslagen. I förslagets motiveringar framgår att med den föreslagna lydelsen tydliggörs att medlemskommunerna inte lämnat över ansvaret för exempelvis skräpplockning och tömning av papperskorgar i allmänna parker men huruvida behandlingen och återvinningen av detta avfall överlämnats till Vafabmiljö har avsiktligt formulerats utan precision. Enköpings kommun önskar att denna fråga skulle klargöras.
- 2) Av ansvarsfördelningen får man också uppfattningen att returträdet som Vafabmiljö samlar in och som inte går att återanvända förs vidare till en förbränningsanläggning. I och med att ENA Energis kraftvärmeverk ligger bredvid Återbruket i Enköping skulle det vara på alla sätt ändamålsenligast att returträd som insamlats i Enköping skulle tas hand om lokalt i ENA Energis kraftvärmeverk. Motsvarande möjlighet finns även i de andra medlemskommunerna och därför anser Enköpings kommun att returträd ska tas om hand lokalt då när det är möjligt. Stöd för detta argument följer av rådets direktiv 75/442/EEG av den 15 juli 1975 om avfall (EGT L 194, s. 39; svensk specialutgåva, område 15, volym 1, s. 238), i vilket det anges att medlemsstaterna är skyldiga att upprätta planer för hantering av avfall och därvid särskilt vidta "lämpliga åtgärder för att främja en rationalisering av insamling, sortering och behandling av avfall". En av de viktigaste

åtgärderna är, enligt i rådets direktiv 91/156/EEG av den 18 mars 1991 om ändring av artikel 5.2 i direktiv 75/442/EEG (EGT L 78, s. 32; svensk specialutgåva, område 15, volym 10, s. 66), att tillse att avfallet omhändertas vid en så nära belägen anläggning som möjligt.

- 3) Av motiveringarna till ändringsförslagen framgår att medlemskommunernas byggavfall, jordar, sopsand mm. har tidigare ingått i Vafabmiljös uppdrag men på grund av ändringar i 15 kap. i MB är dessa numera att betrakta som avfall utanför det kommunala avfallsansvaret. Detta skulle betyda att ifall Vafabmiljö omhändertar sådant avfall från kommunerna blir det i egenskap av leverantör. I den här frågan önskar Enköpings kommun ett förtydligande huruvida leverantörskapet skulle innebära att avfall från medlemskommunerna skulle inlämnas på affärsmässiga villkor och om inte Teckalundantaget kan tillämpas?
- 4) Enligt den nuvarande förbundsordningen är förbundets ändamål att för medlemmarnas räkning ansvara för den strategiska planeringen av frågor kring avfallshantering och de uppgifter rörande insamling och behandling av avfall samt den myndighetsutövning som åligger kommunerna enligt 15 kap Miljöbalken med tillhörande lagstiftning samt omhändertagande av medlemmarnas verksamhetsavfall och avloppsreningsslam, *såvitt inte medlemskommun beslutar annat och överenskommelse om detta träffas med förbundet*. Eftersom undantag från den huvudsakliga ansvarsfördelningen har förekommit så borde det finnas den typen av överenskommelser som nämns i förbundsordningens 3 §. Å andra sidan innebär den nya lydelsen att sådana särskilda avtal inte längre ska vara tillåtna utan istället ska medlemskommunerna fatta beslut om undantag genom ändringar i förbundsordningen. I syfte att undvika framtida oklarheter gällande de överenskommelser som redan är träffade mellan Vafabmiljö och medlemskommunerna vore det ändamålsenligt att i samband med denna förändring göra en inventering av dessa avtal och konstatera att dessa blir obsoleta.

Arvoden

- 1) I förslaget klargörs under 17 § att bestämmelsen gällande ersättningar föreslås kvarstå oförändrad med undantag av paragrafnumrering. Det saknas anledning för förbundet att initiera några förändringsförslag när det gäller ersättning till förtroendevalda och revisorer.

I de nämnda bestämmelserna regleras bl.a. i 1 mom. i nuvarande förbundsordning att ordförande samt förste och andre vice ordförande ska ha ett fast årsarvode. Årsarvode för ordföranden ska uppgå till 10 % av

basarvodet till Västerås kommuns förtroendevalda samt till förste och andra vice ordförande med 4 % av basarvodet till Västerås kommuns förtroendevalda.

Vidare stadgas det i 3. mom. i samma paragraf att arvode och andra ekonomiska ersättningar till övriga förtroendevalda ska utgå enligt de regler som tillämpas för förtroendevalda i Västerås kommun.

Enköpings kommun konstaterar att det samtidigt föreslås i förslaget en ny bestämmelse i § 5 som handlar om direktionen och enligt vilken "*Arvode till Direktionens ledamöter och ersättare, fastställts i enligt Västerås kommun gällande Bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Västerås kommun.*" Förslaget är således kontradiktorisk när det gäller arvoden och förslaget måste förtydligas.

- 2) För det andra yrkar Enköpings kommun att arvoden för Vafabmiljös direktion i vilket fall som helst inte ska kunna ensidigt beslutas av Västerås stad såsom det föreslås under 5 §.

Revisorer

Konstateras att enligt förslaget skulle Enköpings kommun inte längre tillsammans med Heby kommun kunna välja den andra revisorn. Förutsatt att Västmanlands Kommuner och Landsting, VKL inte heller längre ska utse den andra revisor så understöder Enköpings kommun förändringsförslaget.

Beslut om borgen för kontokrediten i Västerås stad

I 13 § i den gällande förbundsordningen stadgas följande om borgen som medlemskommunerna ska gå i för den kontokrediten som Vafabmiljö har rätt att disponera i Västerås stad:

Förbundet har rätt att disponera en kontokredit enligt överenskommelse med Västerås kommun. Kontokrediten är avsedd att täcka både kort- och långfristig finansieringsbehov.

För kontokrediten i Västerås kommun ska övriga medlemskommuner gå i borgen i förhållande till sin aktuella andel i förbundet.

För det fall direktionen bedömer att det är fördelaktigt för verksamheten att kommunal borgen tecknas för en upplåning eller på grund av andra förpliktelser t ex som en följd av beslut enligt Miljöbalken, ska denna fördelas i förhållande till varje medlemskommuns aktuella andel i förbundet. Förbundet ska i varje enskilt

ärende om borgen tillskriva Kommunerna och redovisa motiv och förutsättningar för investeringar där kommunal borgen bör lämnas.

Beslut om sådan borgen får ske endast om följande två villkor är uppfyllda:

- *Förslaget ska biträdas av majoriteten av medlemskommunerna.*
- *Förslaget ska biträdas av medlemskommuner med minst två tredjedelar av andelarna i förbundets tillgångar och skulder.*

Enköpings kommun konstaterar att i förslaget har utan motiveringar eller särskilda omnämnanden föreslagits att de två villkoren som ska vara uppfyllda när beslut om borgen ska tas inte längre ska gälla. Enköpings kommun efterfrågar närmare motiveringar till den här förändringen.

Tidtabell för budget

Enköpings kommun anser att det är mycket positivt att direktionen senast 1 maj skulle lämna förslag på nya taxor.

Beslut om större investeringar eller avtal av större vikt

Enligt nuvarande lydelse ska samråd ske med medlemmarna innan förbundet fattar beslut om avtal av större vikt eller om större investeringar.

Utan särskilda omnämnande eller motiveringar föreslås en ny lydelsen enligt vilken: "Vi större budgetavvikelser ska direktionen utan dröjsmål informera sina medlemskommuner."

Enköpings kommun kan inte understöda denna förändring eftersom ändringsbehovet inte är motiverat.

Konsortialavtal

Vid ombildningen av Vafabmiljö AB till kommunalförbundet Vafabmiljö tecknades ett konsortialavtal. Ifall detta avtal fortfarande är i kraft skulle det vara viktigt att säkerställa att bestämmelserna i detta avtal är i linje med den nya förbundsordningen.

Remissförfarandet

Avslutningsvis vill Enköpings kommun konstatera att det finns många öppna frågor och vi förutsätter att kunna framföra våra synpunkter i ett formellt remissförfarande i vilken det även kan tas upp andra frågor.

Beskrivning av ärendet

Med anledning av ändringar i 15 kap i Miljöbalken har Västerås stad tillsammans med Vafabmiljö arbetat fram uppdateringar till Vafabmiljös förbundsordning. I samband med detta har Västerås stad och Vafabmiljö föreslagit även en rad andra förtydliganden och ändringar i förbundsordningen.

Den 28 februari 2023 mottog medlemskommunernas kommunstyrelseordförande e-post från Västerås stads kommunstyrelseordförande tillika ordförande för Vafabmiljös medlemsråd där det framgick förslag till ny förbundsordning för Vafabmiljö och önskemål att medlemskommunerna senast den 30 mars 2023 återkommer med synpunkter gällande förslaget. Av e-postmeddelandet framgick även att förslaget hade redovisats för medlemsrådet och att medlemsrådet beslutade efter mindre justeringar att förslaget till ny förbundsordning ska skickas ut till medlemskommunerna.

Därefter har svarstiden förlängts till 30 april 2023. Begäran om synpunkter har även specificerats så att kommunens svar ska skickas både till koncernkontroller i Västerås stad och till Vafabmiljö. Det har också klargjorts att det aktuella förfarandet enbart är en icke-formell preliminär remiss i och med att medlemsrådet inte har beslutanderätt inom förbundet och att planen är att medlemskommunerna bildar en mindre grupp som arbetar vidare med inkomna svar samt att direktionen för Vafabmiljö därefter skickar ut förslaget på en formell remiss till medlemskommunerna.

Eftersom kommunstyrelsen i Enköpings kommun sammanträdde redan den 11 april 2023 och eftersom det bifogade förslaget inte är en formell remiss och således inte av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt hanterades denna fråga som ett delegationsbeslut med stöd av 1.4 punkten i Delegationsordning för Kommunstyrelsen i Enköpings kommun.

På kommunstyrelsens vägnar

Peter Book
kommunstyrelseordförande
Enköpings kommun

Beslutet tas med stöd av 1.4 punkten i Delegationsordning för Kommunstyrelsen i Enköpings kommun

Kopia till:
Kommunstyrelsen

